

bağışlama, peşinden gönül kırma gelen bir sadakadan daha hayırlıdır. Allah, her bakımdan sınırsız zengindir, halîmdir (hemen cezalandırmaz, mühlet verir)." (Bakara, 2/263) Bizi gerçek manada insan yapan, bizleri güzelleştirip değerli kılan ve öteki canlı-lardan ayıran özelliklerin başında süz süyleme yeteneğimiz gelir. İnsan olarak çoğu zaman öneminin farkında bile olmadığımız bu nimetle ilgili olarak, yüce Rabbimiz; güz süz ve insanları bağışlama, peşinden gönül kırma gelen bir sadakadan daha hayırlı olduğunu

قَوْلٌمَعْرُوفٌوَمَغْفِرَةٌخَيْرٌمِنْصَدَقَةٍيَتْبَعُهَآاَذًىوَاللهُغَنِىٌّحَلِيمٌ "Güz bir süz ve bağışlama, peşinden gönül kırma gelen bir sadakadan daha hayırlıdır. Allah, her bakımdan sınırsız zengindir, halîmdir (hemen cezalandırmaz, mühlet verir)." (Bakara, 2/263) ifade etmektedir. Dil, nice dostlukları bitiren, yeri geldiğinde de gönülleri fethedip nice düşmanları barıştıran ve gücünül gönülden alan bir emanettir. "Yumuşak süzler taş kalplere bile tesir eder” deyişi bu gerçe işaret eder. Allah, bir insana her şeyin tatlısını, yalnız dilin acısını verdi mi insan ne yapsa fayda etmez. Gönül alan hoş bir süz süylemek, tatlı dille

reddetmek (geri ¸evirmek), ayıp örtmek, saygısızlığa karşı bağışlama ile davranmak arkasından eziyet gelen veya gönül bulantısı ile birlikte olan bir sadakadan daha hayırlıdır. Güzel bir söz, kalplerin yaralarını sarar, onları hoşnutluk ve güler yüzülük duygularıyla doldurur. Bağışlama, ruhların kinlerini temizler, yerine kardeşlik ve doğruluğu yerleştirir. Bu durumda güzel bir söz ve bağışlama, sadakanın birinci görevi olan ruhların arındırılması ve kalplerin yakınlaştırılması işlevini yerine getirir. Rabbimiz sadakanın, verenin alana karşı bir üstünük aracı olmadığını, yalnızca Allah’a verilen bir bor¸ olduğunu belirtir. Onun eziyet veren sadakaya ihtiyacı yoktur.

Eğer kendisine sadaka verilecek kişiye karşı takınılacak tavır bir şekilde onu incitecekse bunu vermek yerine uygun sözler söylemek ve ihtiyacını arz eden kişiyi hoş görmek, durumunu başkalarına duyurmamak manevî sonu¸, ecir ve ahlakî davranış olarak tercih edilir. Allah kimseye muhta¸ olmadığı i¸in hi¸ kimsenin harcamasına da (infak) ihtiya¸ duymaz. O, cömert ve geniş yürekli insanları sever, cimri insanları sevmez. Çünkü O cömert’tir, bağışlayandır ve eli a¸ık olandır. Allah, hayat i¸in gerekli olan şeyleri insanlara sınır tanımadan veren ve onları hatalarına rağmen tekrar tekrar bağışlayandır. Rabbimiz yaptıkları bağışı sürekli hatırlatarak karşılarındaki insanın gururunu inciten ve sadece

kü¸ük bir şey vermiş olsa bile bunu başa kakıcı ifadeler kullanan kimseleri sevmez. İnsan diliyle hem kendini hem de başkalarını yüceltir. Dilden kalbe yol vardır.İnsan, bin bir gü¸lükle ve zaman harcayarak, emek verip ter akıtarak ¸ıktığı mevkilerden birka¸ sözle düşebilir. Bu nedenle nerede, nasıl konuşacağını düşünüp tasarlayarak konuşmak bizi gü¸ durumlara düşmekten korur. Güzel konuşan insanlar i¸in “ağzından bal

akıyor” denilir. Güler bir yüz, tatlı bir dille tamamlandığı zaman, insana bütün kapılar a¸ılır. Büyüklerimiz “Gönüllerin anahtarı yumuşak huy ve yumuşak kelimelerdir” demişlerdir. Gönüller güzel ve hoş sözlerle kazanılır. İslam adabının, gereği olarak tatlı konuşmak ve güler yüzü olmak durumundayız. Peygamber Efendimiz (s.a.s) de,

¨الكلمةُ
الطَّيِّبةُ
صدَقةٌ، “Güzel söz sadakadır” (Buharî, “Edeb”,34) buyurmuştur. Güzel söz, sahibini Allah’ın rızasına kavuşturan, nimet i¸inde bırakan, fazilet ve iyiliklerdendir.

مَنْ كَانَ
يُرِيدُ
الْعِزَّةَ
فَلِلَّهِ
الْعِزَّةُ
جَمِيعًا
اِلَيْهِ
يَصْعَدُ
الْكَلِمُ
الطَّيِّبُ
وَالْعَمَلُ
الصَّالِحُ
يَرْفَعُهُ
وَالَّذِينَ
يَمْكُرُونَ

السَّيِّئَاتِلَهُمْعَذَابٌشَدِيدٌوَمَكْرُاُولَئِكَهُوَيَبُورُ“Her kim şan ve şeref istiyorsa bilsin ki, şan ve şeref bütünüyle Allah’a aittir. Güzel sözler ancak O’na yükselir. Salih ameli de güzel sözler yükselir. Kötülükleri tuzak yapanlar var ya, onlar için çetin bir azap vardır. İşte onların tuzağı boşa çıkar.” (Fatır, 35/10). Kur’an emri gereği güzel sözler Rabbimizin katına yükselecek ve zamanı gelince bize ödül olarak geri dönecektir. İnsan konuştuğunda hayrı konuşarak, dilini güzelliğe alıştırmalıdır. Güzel konuşma Allah’ın tüm semavî dinlerde talep ettiği yüce bir meziyettir. Güzel bir ahlaka sahip olan kimse, herkesle güzel görüşür, onların sevgisini kazanır. Böyleleriyle birlikte olmaktan ve hoş sohbetler yapmaktan memnun kalırız. Güler yüzlü, tatlı dilli insanlar arasına girdiklerinde güneş gibi yüzlerinden ışıltı eksik olmaz. Girdikleri yeri aydınlatırlar. “Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır” derler. Tatlı dil ve güler yüzle gönüller fethe-dilir. Önemli olan da gönülleri fethetmektir. Yüce Rabbimiz Kur’an’da;اِذْهَبَااِلَىفِرْعَوْنَاِنَّهُطَغَى“Firavunda gidin, çünkü o, azdı.”فَقُولاَلَهُقَوْلاًلَيِّنًالَعَلَّهُيَتَذَكَّرُاَوْيَخْشَى“Ona yumuşak söz söyleyin, umulur ki öğüt alıp-düşünür veya içi titrer korkar.” (Tâ Ha, 20/43-44) buyurmuştur. Buna göre müminlerin birbirlerine daha yumuşak söz söylemeleri gerekir. Allah’a gönülden iman eden müminler olarak sözlerimizi güzelleştirmeliyiz. İnsanlara karşı bağışlayıcı olmalıyız. Yüreği kırıgın olanları, yaralı gönülleri güzel sözlerle ve bağışlamak suretiyle kazanmaya çalışmalıyız. Dr. Bahattin AKBAŞ

[islam ve Hayat.Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)